

Dragi rojaki!

Treba bode voliti za kupčijsko in obrtnijsko zbornico. Kakor pred 2 letoma, tako se tudi letos obrača podpisani odbor do Vas volivcev.

Kupčijska zbornica je važna. Ona mora po vseh potih delati v duhu napredka, omike in pravice. Ona mora po vsi pravici skrbeti, da se obrtnijska in trgovska delavnost ne preobloži z davki, da se domača obrtnija povzdigne, da se ji odpró nove poti za spečevanje blagá, in se z rokodelskimi narodnimi učilnicami pospešuje poduk, omika in tedaj premožnost.

Kupčijska zbornica ima tudi važne pravice. Ona svetuje vodjem v bankini podružnici in prisednikom kupčijske sodnije; ona ima pravico, da vse, kar zapazi v obrtnijskih zadevah, naznanja vladi, ktera jo tudi vpraša za njeno mnenje. Ona voli tudi dva zagovornika za trgovski in obrtnijski stan v kranjski deželni zbor.

Gotovo važna je tedaj kupčijska zbornica. Da pa ta zbornica more spešno delati, je treba, da se izvolijo možje, ki poznajo in ljubijo domovino, ki zraven tega, da na tanko vedó vse, česar nam je treba, so tudi zmóžni, da to, kar zapazijo, naznanijo, in ki brez strahú in boječnosti delajo za resnico, pravico in napredek.

Menimo, da take može priporočujemo v naslednjem zapisku, ki smo ga načrtali po skrbnem posvetovanji in kar moč z ozirom na vse okoliščine.

Dragi rojaki! Vdeležite se prav vsi pri tej volitvi in volite brez vsega osebnega mnenja enoglasno vseh teh 13 mož, ki vam jih tukaj živo priporočujemo, namreč

za trgovski oddelek:

gospoda Jožefa Debevca, trgovca v Ljubljani,
 „ Janeza Fabjana, „ „
 „ Janeza Jamšeka, „ „
 „ Andr. Schreyer-a, „ „

za njih namestnika:

gospoda Janeza Veča, trgovca v Ljubljani,
 „ Vikt. Bučar-ja, trgovca v Ljubljani.

Za obrtnijski oddelek:

gospoda Franca Malija, usnjarskega fabrikanta v Ljubljani,
 „ Jožefa Šventner-a, čevljarskega mojstra v Ljubljani,
 „ Jožefa Střcelba, svečarja v Ljubljani,
 „ Gustava Tönies-a, tesarskega mojstra v Ljubljani.

Za njih namestnika:

gospoda Pavla Skalè-ta, kovaškega mojstra v Ljubljani,
 „ Blaža Vrhovca, zlatarja v Ljubljani.

Za fužinski oddelek:

gospoda Franca Rösman-a, steklarskega trgovca v Ljubljani.

V Ljubljani na sv. Petra in Pavla dan 1866.

Odbor zastopnikov kupčijskega in obrtnijskega napredka.

— Kakor „Uč. Tovarš“ piše, so darila po 50 gld. iz ustanove Metelkove letos dobili sledeči g. učitelji: V. Levstik na Dobrovi, Jan. Dolinar v Sodrašici, Jak. Mencinger v Žiréh, Jos. Levičnik v Železnikih, K. Krištof v Št. Mihelu pri Novem mestu, Jak. Kušlan v Slavini, — sledečim gospodom pa je c. k. deželna vlada podelila remuneracije po 50 gold. iz šolske zaloge: J. Škoficu, fajmoštru v Suhoru in Jer. Dolžanu za to, ker sta sama šolo učila, — Jak. Grosu, ravnatelju črnomeljske glavne šole zavolj splošnih zaslug pri tej šoli, Jož. Preši, duh. pomočniku v Prečni, kjer je

v Koprivniku učil namesti bolnega učitelja, in Janeza Brenceta, fajmoštra na Unci zavoljo sadjoreje, — Jur. Vraniču, učitelju v Preserji, pa 25 gold. zavoljo sadjoreje, čbelarstva in svilarstva.

— Novi most čez Savo pri Krškem bode gotov do 7. dne t. m. Ta dan pride komisija iz Ljubljane, da preišče novi most, za ktere ga g. Štepišnik v Celji iz kranjskega deželnega zaklada prejme 10.000 gold. pripomočka.

— „Slovenski Glasnik“ nam je vzrok, zakaj da preč. konzistorij tako dolgo odlašá svoje posvetovanje o zadevah ljudskih šol, odkriva tako-le: „Če je res, kar smo izvedeli, je temu odlašanju pravi vzrok tisti g. konzistorijalni svetovavec, ki je edini vedel za nemilo okrožnico, predno je bila spisana, tiskana in razposlana po škofiji. Pravijo, da se izgovarja s tem, da mu še niso došla vsa poročila okrajnih šolskih ogled. Ali so mu ta poročila došla ali ne, tega ne vemo; to pa se predrznemo reči, da mu po tem, kar je bilo v „Novicah“ in v „Triglavu“ razglašeno, večina teh poročil ne bode ugodna; kajti nasvet, ki ga je sestavil rodoljubni g. Simon Vovk, radoliški dekan, in vsem drugim gg. dekanom razposlal v podpis, dodatek g. J. Grabrijana, domorodnega ipavskega dekana, — in predlogi, ktere je učeni g. P. Hicinger, postojnski dekan, poslal konzistoriju in naznanil tudi odboru Matice slovenske (glej Novice str. 192), merijo naravnost zoper nemilo okrožnico ter jej izpodbijajo temelj.“

— Ko je na sv. Petra in Pavla dan možki pevski zbor čitalnič in v cerkvi pri sv. Petru ob 8. uri dopoldne z veliko pohvalo pel pri sv. maši in se še posebno v samospevu odlikoval gosp. Fr. Vidic, sta se preteklo nedeljo tudi pod vodstvom g. Fabjana združila možki in ženski zbor čitalnič in v cerkvi trnovski in prelepo pela Kempterjevo mašo; samospeve so peli gospá Prükerjeva, gospodičina Roza Frölich-ova in pa gospoda A. Jentel in V. Valenta — imena, ki že samo ob sebi pričajo, da kakor zbor so bili tudi samospevi izvrstni. Omenimo posebno vlogo (k gradualu) Händelnovo, s katero je gospá Prükerjevo globoko segla v prsa vse zbrane množice, po tem „Tantum ergo“ in vlogo pri ofertorji od Fabjana. Goršičeve orgle pod roko Fabjanovo pa so donele tako veličastno, da se trnovska cerkev res more ponašati z njimi. Sv. mašo so peli prečastiti gosp. profesor Marn, pred mašo pa pridigovali gosp. Luka Jeran in povedali pri tej priliki mnogo zanimivega iz potovanja svojega v svete dežele.

— „Triglav“ je konec unega meseca nehal začasno izhajati, ker ob času vojske se vsa pozornost od notranjih zadev obrača le na bojišča, v takem času pa nemški list, ki le dvakrat na teden izhaja, ne zadostuje radovednemu občinstvu. Gosp. Ed. Pour-u gré zaslužena hvala, da je iz zgolj domoljubja in vrlo vredoval „Triglava“, čemur priča je kazalo zanimivih sestavkov, ki jih je ta list prinesel zadnje kvatre.

— „Zgodovina Trdinova“ je Matičinim udom razposlana; sedaj se prodaja po čitavnicah in pri bukvarjih po 60 kr. Naj se podviza, kdor hoče dobiti to omikavno knjigo, kajti le 1000 iztisov je na prodaj.

— „Južni Sokol“ bode v nedeljo teden (15. dne t. m.) ranjenim vojakom na korist napravil veliko „besedo“ na vrtu čitalnič in ali pa v dvorani njeni ob neugodnem vremenu. Ker društvo „Sokola“ plača vse stroške za godbo itd. iz svoje kase, ostane ves dohodek blagemu namenu. Vhodnina je odložena na 20 kr., za rodbine po 50 kr.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz bojišča na Laškem pri Kustoci na Krsnikov dan se še le zdaj bolj na drobno pozvedajo dogodbe

zeló krvave bitke. Iz naznanila vojskovodjevega se vidi, da je boj trajal od zora do mraka — od 4. ure zjutraj do 9. zvečer — in da je sovražnik blizo 100.000 vojakov z obilim topništvom pritiral na bojišče; naših je po omenjenem naznanilu bilo dokaj manj; razméra med našimi in laškimi četami se šteje tako, da na enega našega konjika sta bila dva laška, na 3 naše topničarje 4 unih in na 2 naša pešca 3 laški. Da so vendar naši zmôgli, kaže, kako hlabro so se bili; po tem takem pa tudi ni čuda, da je veliko naših padlo, ker zmaga na zeló obširnem in zamotanem bojišču nikakor ni bila dober kup, kakor je sam nadvojvoda Albrecht iz Verone 27. junija pisal. Ako je res, kar „Triest. Ztg.“ piše, iznaša število ubitih in ranjenih na obeh straneh skupaj okoli 25.000. Pravijo, da cilj in konec laškega vojskovodja je bil ta, da bi bil vrgel na avstrijsko zemljo večino svoje armade in ž njo predrl skozi trdnjave, potolkel tû našo armado, in ž njo potem podpiral delovanje Čialdini-a na spodnjem Padu — al spodletelo mu je! — Kaj pa Lahi pišejo o boji Kustoškem? Da vodijo vodo na svoj mlin, je očitno, ker kralj Viktor Emanuel je po telegrafu naznanilo dal v Florenc, da 24. junija niso zmagali, a tudi ne zmagani bili, in da je brž združenje vseh čet zaukazal, da začno drugi boj. Sliši se, da talijansko brodovje (vojne ladije) je isti čas, ko je armada čez reko Minčio šla na Kustoco, imelo udariti na naše obale; al vstal je vzlasti po Neapolitancih punt na ladijah, in tako niso môgli z mesta. O Garibaldovih namerah se nič gotovega ne vé — Tri dni po slavni zmagi na Laškem so se začeli boji tudi na severnem bojišču s Prusi (Prajzi). Kakor smo že zadnjič rekli, je pruska armada nagloma posedla Saksonijo, Hanoveransko, obe Hesii; al to ji ni bilo še zadosti; vrgla se je na več krajih tudi na našo česko deželo, tû železnice in telegraf pokončavala, davščino v denarjih mestom nakladala (samemu velikemu fabriškemu mestu Libercu (Reichenberg) 1 milijon gold.), pa tudi živino, kruh, senó itd. pobirala, kakor je to že navada, kadar srditi sovražnik pride v ptujo deželo. Da naša armada ni rok križem držala, pričajo hudi boji, ki jih je imela 27., 28. in 29. junija s prusko armado pri Mnihovem Gradišču (Münchengratz) in Podolu, pri Nahodu in Skalici, pri Osvieciu, pri Trutnovi, Visokovem, Jičinu itd. Tudi tû se je junaško bila naša armada, kateri dosihmal še nobena nemška ni na pomoč prihitela razun saksonske pri Podolu in hanoveranske, ki pa neki ni môgla doseči zveze z avstrijsko in se je zdaj milo in nemilo podala pruski, ki je kralja vjela. Sam Bog vé, kaj delajo Bavarci (Parci) in drugi, da se nikjer še ne zoperstavijo Prusom, kateri kakor vradni list „Abendp.“ iz Dunaja od 2. dne t. m. piše, so že združili svoje dve krdeli, ki se zdaj pomikujete proti Pragu, tako, da je deželna vlada že zapustila glavno mesto, se podala v Pelzenj (Pilsen) in praškemu mestnemu odboru izročila oblast. Kakor so popred prebivalci iz Mnirovega Gradišča (kjer sta ostala le tehant in zdravnik), iz Mlade Boleslave, Gostinega, Trutnove, Brunova itd. bežali, tako beží zdaj mnogo Pražanov bojé se silovitega sovražnika. Fzm. Benedek se je iz strategičnih (vojnih) vzrokov s svojo armado postavil med trdnjavi Jožefovo in Kraljični Gradec, ker mu ni obveljalo, da bi bil zabranil združenje pruskih dveh armad. Vsaki hip se tedaj utegne uneti zdaj krvavi boj. Zdajci pa se mora tudi pokazati, kje so zavezniki nemški, ki so obljubili Avstriji pomoč. Česki časniki obžalujejo, da vlada ni dovolila ljudstvu napraviti črne vojske (landsturm), ki bi bila gotovo zdatno pomagala armadi, ker Prusa sovraži kakor gada. — Mnogo malih

nemških držav je po izgledu pruske izstopilo iz nemškega bunda, na čegar razvalinah magjarska „Debatta“ še zmiraj pred vsem visoko dviguje nemško trikoloro, o kateri ji je pa „Vaterland“ možato besedo povedal, povzdignivši avstrijsko zastavo. — Ogerski deželni zbor je odložen za negotov čas, in tako tudi ne bode sklican hrvaški. Ogerski zbor je svoje mnenje o vprašanji: kako naj se vstopi ogerska dežela do družih avstrijskih dežel, tako skoval, da bi po tem smislu nesrečni dvalizem bil gotov! Kaj pa še?

Denarni zapisnik Matičini.

Novi udje:

a) kot ustanovnik:

Gospod dr. Razpet Martin, okrajni zdravnik v Postojni 10 gold.

b) z letnim doneskom:

Gospod Rešek Enrik, profesor bogoslovja v Admontu	2	„
„ Blaznik Jakob, farni oskrbnik v Hrenovicah	2	„
„ Ziegler Janez, župnik v Dolenji vasi pri Ribnici	2	„
„ Grm Janez, duhovni pomočnik v Spodnji Idrii	2	„
„ Šoklič Blaž, „ „ „	2	„
„ Osona Anton, „ „ v Črnem Vrhu	2	„
„ Štrukelj France, duhovni pomočnik v Čatežu	2	„
„ Jereb France, duh. pomočnik v Polhovem gradu za 1865. in 1866. leto	4	„
„ Hvalica Anton, duhovni pomočnik v Tminu	2	„
„ Pencin Dragotin, „ „ v „	2	„
„ Kobal Peter, „ „ v „	2	„
„ Rutar Tomaž, fajmošter pri sv. Luciji	2	„
„ Leban Ivan, kurat v Idrii di Bača	2	„
„ Kustrin Janez, provizor v spodnji Tribuši	2	„
„ Velikonja Janez, previdnik v Ročah	2	„
„ Škočir Jožef, kaplan v Mevcah	2	„
„ Rutar Anton, fajmošter v Podbrdu	2	„
„ Bevek Janez, vikar v Grahovem	2	„
„ Kramar Filip, fajmošter v Nemški Rutí	2	„
„ Korošec Štefan, kurat v Stranica	2	„
„ Rihar France, župnik v Hotederšici	2	„
„ Vidmar Matej, župnik v Rovtah	2	„
„ Steinmetz France, fužinar v Železnikih za 1865. in 1866. leto	4	„
„ dr. Gavster Mavrici, okrajni zdravnik v Kamniku	2	„

Stari udje, ki so plačali za 1865. ali 1866. leto:

a) ustanovniki:

Za 2. leto: gg. Bušič Jožef, Rome Janez, Bonner Jožef, — za 3. leto: Hicinger Peter, Stritar Janez, Sušnik Gašper, Kovačič Janez, Majnik Janez, Močnik France, Svetličič France, Napret Teodor, Bartol Baltazar.

b) Letniki:

Za 1865. leto: Gg. Šutaj Matija, Anžlovar France, Žerovnik Toma; — za 1866. leto: Gg. Šutaj Matija, Pokorn Anton, Erjavec Janez, Klemenec France, Križaj Andrej, Pašič Janez, Stare Alojzi, Horvat Miha, Höchtel Dragotin, Gregorič Ignaci, Jakič Anton, Stranecki Jožef, Urbas Leopold, Gorišek France, Aleš Luka, Aicholzer Albert, Brgant France, Pivek Janez, Povše Martin, Povše France.

V Ljubljani 30. junija 1866.

Dr. Jer. Zupanec.

Kursi na Dunaji 3. julija.

5% metaliki 56 fl. 40 kr. Ažijo srebra 131 fl. — kr.
Narodno posojilo 52 fl. 50 kr. Cekini 6 fl. 42 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 30. junija 1866.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 26. — banaške 5 fl. 26. — turšice 3 fl. 34. — soršice 4 fl. 22. — reža 4 fl. 2. — ječmena 2 fl. 87. — prosa 3 fl. 10. — ajde 3 fl. 67. — oves 2 fl. 57.